

Всх. №18/3209
В:г 18.05.2016р.

Конституційний Суд України
м. Київ, вул. Жилянська, буд. 14

Товариство з обмеженою
відповідальністю «Фірма «Періодика»,

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ
про необхідність офіційного тлумачення положень
частини 3 статті 247 Цивільного кодексу України

Враховуючи вимоги частини 2 статті 150 Конституції України, частини 4 статті 13, статей 42 та 43 Закону України «Про Конституційний Суд України», прошу Конституційний Суд України надати офіційне тлумачення положень правової норми частини 3 статті 247 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст. 356) в частині нікчемності довіреності, в якій не вказана дата її вчинення.

Підстава для конституційного звернення.

Статтями 43 та 94 Закону України «Про Конституційний Суд України» передбачено право особи на конституційне звернення з питань офіційного тлумачення Конституції України та законів України за наявності неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України, зокрема, судами України.

Неоднозначне застосування положень законів України обумовлено неврахуванням Верховним Судом України вимог частини 3 статті 247 Цивільного кодексу України.

Обґрунтування неоднозначного застосування положень частини 3 статті 247 Цивільного кодексу України та необхідності офіційного тлумачення положень частини 3 статті 247 Цивільного кодексу України.

Ухвалою колегії суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України від 12.04.2016 справа № 21-3270a15(826/17617/13-а), (копія ухвали Верховного Суду України від 12.04.2016 додається) відмовлено представнику ТОВ «Фірма «Періодика» у задоволенні клопотання про залишення заяви представника відповідача без розгляду (копія клопотання представника ТОВ «Фірма «Періодика» додається). Клопотання обґрунтовувалося тим, що представник відповідача - Державної податкової інспекції у районі ГУ Міндоходів у м. Києві - подав до Верховного Суду України заяву про перегляд ухвали Вищого

адміністративного суду України від 08.06.2015 і на підтвердження своїх повноважень надав довіреність Державної податкової інспекції у районі ГУ ДФС у м. Києві, в якій не вказано дату її вчинення (копія заяви та копія довіреності додаються).

Представник ТОВ «Фірма «Періодика» обгрунтовував своє клопотання з посиланням на наступне.

В довіреності Державної податкової інспекції у районі Головного управління ДФС на представника вказано лише дату реєстрації та вихідний реєстраційний номер документа.

Ця довіреність не має дати її вчинення.

Реєстрація довіреності (нанесення дати та вихідного реєстраційного номеру) здійснена згідно із вимогами Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади, яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 № 1242.

Нанесення на документ дати та номеру реєстрації не є тотожним з позначенням дати вчинення довіреності.

Виконання вимог ведення діловодства, зокрема реєстрації документа, відрізняється від вчинення довіреності наступними ознаками:

- реєстрацію документу здійснюють працівники загального відділу (канцелярії) і лише після того, як документ буде підписано повноважною особою - керівником ДПІ у районі м. Києва;

- працівники канцелярії не впливають на прийняття керівником ДПІ рішення про надання прав представнику;

- реєстрація оформленого документа здійснюється відповідно до інструкції з діловодства, а передача повноважень керівника ДПІ представнику провадиться і оформлюється довіреністю відповідно до вимог Цивільного кодексу України.

За правилами діловодства зміст довіреності викладається після її назви та закінчується підписом повноважної особи. Інформація про день вчинення, підписання довіреності вказується в тексті довіреності, тобто після назви «Довіреність» та до підпису довірителя. Наприклад, відповідно до підпункту 2.5 пункту 2 розділу 2 Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України 22.02.2012 № 296/5; зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22.02.2012 за № 282/20595, у тексті довіреності має бути зазначена дата її складання (підписання).

На відміну від зазначення в тексті довіреності дати її вчинення, підписання дата та номер реєстрації довіреності вказуються після того, як довіритель підпише довіреність, тобто після реалізації прав довірителя, тому дата та номер реєстрації довіреності позначається окремо - поза змістом тексту довіреності.

Відсутність в тексті довіреності (починаючи від слова «довіреність» і закінчуючи підписом довірителя) інформації про дату її вчинення є ознакою

відсутності дати вчинення довіреності і доказом невідповідності такої довіреності вимогам Цивільного кодексу України.

Згідно з частиною 3 статті 247 Цивільного кодексу України «довіреність, у якій не вказана дата її вчинення, є нікчемною».

Кодексом адміністративного судочинства України не визначені засади представництва, тому до інституту представництва в адміністративному процесі застосовуються вимоги глави 17 «Представництво» Цивільного кодексу України.

Представник ТОВ «Фірма «Періодика» в клопотанні посилався, що за наведених обставини заява про перегляд ухвали Вищого адміністративного суду України від 08.06.2015 № К/800/17290/14 від імені ДП у районі Міндоходів у м. Києва підписано та подано особою, яка має нікчемну довіреність, а тому ця заява підписана та подана представником без належних повноважень. На зазначені обґрунтування Колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України в ухвалі від 12.04.2016 вказує, що відсутні підстави для задоволення клопотання.

За наведених обставин судова колегія не врахувала вимоги частини 3 статті 247 Цивільного кодексу України.

На відміну від рішення Колегії суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України, якою було прийнято ухвалу від 12.04.2016 у справі № 21-3270a15, правова норма частини 3 статті 247 Цивільного кодексу України іншими судами застосовується, що доводиться наступними судовими рішеннями.

1) Вищий адміністративний суд України в ухвалі від 27.09.2013 № В/800/4032/13 посилається на статтю 247 ЦК України і зазначає, що довіреність, у якій не вказана дата її вчинення, є нікчемною (ухвала роздрукована з Єдиного державного реєстру судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/33886908>) додається).

2) Вищий адміністративний суд України в ухвалі від 28.04.2011 № К-40510/10 зазначає, що відповідно до частини 3 статті 247 ЦК України довіреність, у якій не вказана дата її вчинення, є нікчемною і вказує, що представник не має повноважень на ведення справи (ухвала роздрукована з Єдиного державного реєстру судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/17071429>) додається).

3) Вищий господарський суд України в постанові від 11.11.2008 № 2/19-К вказує, що згідно з частиною 3 статті 247 ЦК України довіреність, у якій не вказана дата її вчинення, є нікчемною, в наслідок чого осубу не було допущено до участі у справі в якості представника (постанова роздрукована з Єдиного державного реєстру судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/2658009>) додається).

4) Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ в ухвалі від 11.03.2015 з посиланням на статтю 247 ЦК України вказує, що у кожній довіреності обов'язково має бути дата її видачі. Недотримання цієї вимоги закону обумовлює недійсність довіреності, як документа, що підтверджує повноваження представника (ухвала роздрукована з Єдиного державного реєстру судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/43140458>) додається).

5) Пленум Верховного Суду України в пункті 26 постанови «Про практику розгляду судами корпоративних спорів» від 24.10.2008 № 13 зазначає, що необхідно дотримуватися норми частини 3 статті 247 ЦК, згідно з якою довіреність, у якій не вказана дата її вчинення, є нікчемною.

На підставі вищевикладених рішень та ухвали Колегії суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України від 12.04.2016 у справі № 21-3270a15 вбачається неоднозначне застосування частини 3 статті 247 Цивільного кодексу України і необхідність офіційного тлумачення положень частини 3 статті 247 Цивільного кодексу України.

Внаслідок прийняття Колегією суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України ухвали від 12.04.2016 у справі № 21-3270a15 і неоднозначного застосування частини 3 статті 247 Цивільного кодексу України порушено наступні права ТОВ «Фірма «Періодика».

Порушено норми статей 2, 6-9 Кодексу адміністративного судочинства України, конституційне право особи, зокрема право на судовий захист, що обумовлено недотриманням Верховним Судом України принципів та засад рівності усіх учасників адміністративного процесу перед законом і судом, змагальності сторін, диспозитивності, офіційного з'ясування всіх обставин у справі, що передбачено статтями 10 та 11 Кодексу адміністративного судочинства України.

За фактом того, що Судова палата в адміністративних справах Верховного Суду України прийняла до розгляду, розглянула та задовольнила заяву від Державної податкової інспекції у районі ГУ Міндоходів у м. Києві про перегляд ухвали Вищого адміністративного суду України від 08.06.2015, подану представником Державної податкової інспекції у районі ГУ ДФС у м. Києві на підставі нікчемної довіреності, тобто без наявності у представника ДФС процесуальних прав, Суд створив нерівний процесуальний статус відповідача та позивача, чим було надано переваги на користь відповідача.

Також зазначеними обставинами Судом було порушено право на справедливий суд відповідно до статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Право на справедливий суд неможливе без врахування права особи на розгляд справи безстороннім, неупередженим судом. Право на справедливий суд є складовою частиною принципу верховенства права.

Враховуючи, вищезазначені обставини та факти, якими обґрунтовано неоднозначне застосування Верховним Судом України положень частини 3 статті 247 Цивільного кодексу України, що призвело до порушення права ТОВ «Фірма «Періодика» на справедливий, неупереджений суд, засад рівності, змагальності та диспозитивності сторін, на підставі частини 2 статті 150 Конституції України, частини 4 статті. 13, статей 42 та 43 Закону України «Про Конституційний Суд України»,

ПРОШУ:

Конституційний Суд України надати офіційне тлумачення положень частини 3 статті 247 Цивільного кодексу України щодо нікчемності довіреності, у якій не вказана дата її вчинення, та процесуальних наслідків для представника сторони у справі за наявності нікчемної довіреності у особи.

Додаток:

1. Ухвала колегії суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України від 12.04.2016 р. справа № 21-3270а15 (826/17617/13-а).
2. Клопотання представника ТОВ «Фірма «Періодика» про залишення заяви Державної податкової інспекції у районі ГУ Міндоходів у м. Києві про перегляд ухвали Вищого адміністративного суду України від 08.06.2015 р. без розгляду.
3. Копія заяви Державної податкової інспекції у районі ГУ Міндоходів у м. Києві про перегляд ухвали Вищого адміністративного суду України від 08.06.2015 р.
4. Копія довіреності Державної податкової інспекції у районі ГУ ДФС у м. Києві на представника
5. Ухвала Вищого адміністративного суду України від 27.09.2013 р. №В/800/4032/13 роздрукована з Єдиного державного реєстру судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/33886908>).
6. Ухвала Вищого адміністративного суду України від 28.04.2011 р. №К-40510/10 роздрукована з Єдиного державного реєстру судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/17071429>).
7. Постанова Вищого господарського суду України від 11.11.2008 № 2/19-К роздрукована з Єдиного державного реєстру судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/2658009>).
8. Ухвала Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 11.03.2015 р. роздрукована з Єдиного державного реєстру судових рішень (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/43140458>).
9. Витяг, а саме п. 26 постанови Пленуму Верховного Суду України від 24.10.2008 №13 «Про практику розгляду судами корпоративних спорів».
10. Копія витягу з державного реєстру юридичних осіб щодо повноважень особи, яка підписала це конституційне звернення.
11. Конституційне звернення подається у 3-х примірниках

Директор ТОВ «Фірма «Періодика»

Н. Козій